

Sveriges Bygder.

STOCKHOLM. Hr A. Hedin anmälan till civilministeren rörande förut omnämnda missförhållanden i postverket har föranlett en omfattande revision af de räkenskaper som afses. Postdirektör Brobergers yttrande har infördrats.

Rikets folkmängd den 31 december 1901. Enligt af statistiska centralbyrån gjorda beräkningar, uppgick folkmängden i Sverige den 31 dec. 1901 till sammanlagt 5,185,288, hvilket vid jämförelse med nästföregående års folkmängds siffror visar en tillväxt under år 1901 af 37,787 personer eller 0,74 procent. Af de olika länen företer Malmöhus länet den största absoluta tillväxten med 4,117 personer, Norrbottens med 3,861, Stockholms länet med 3,429, Gäfneborgs med 3,372 och Göteborgs och Bohus länet med 3,227 personer. Relativt störst är tillväxten i Norrbottens läne, där densamma utgör 2,36 procent. De två länen, som förete minskning, äro Hallands (344 personer) och Skaraborgs (172 personer).

Tillväxten å ländsbygden under år 1901 utgjorde 20,924 och i städerna 17,863 eller resp. 0,52 och 1,72 procent.

Antalet mankon har under år 1901 ökat från 2,506,436 till 2,526,179, eller med 19,743 personer, och antalet kvinnkon från 2,630,005 till 2,649,049, eller med 19,044 personer.

Räddningsbragd af svenske sjöofficer. Under kadettkorvetten "Frøjas" färd från Bordeaux till Plymouth inträffade en dag i Atlanten, ett en man föll från förmarsen och, efter att hafva först slagit i fartygsrelingen, föll öfverbord. Oaktadt mannen var god simmare, kunde han — antagligen i följd af skada som han erhållit vid slaget i relingen — icke hålla sig uppe, utan började sjunka. Ombord tjänstgörande kaptenen frih. Ludvig Åkerhielm befrjade sig då hastigt från jocka och mössa, hoppade i vattnet och lyckades dykande få fatt i den sjunkande mannen och hålla honom uppe, till dess lifreddningsbåten hann fram och upptog dem. Det är icke första gången kapten Åkerhielm visar dylikt prof på mod och själfuppföring.

De skandinaviska krigsfångarna. En insändare till norska Dagbladet fäster uppmärksamheten på, att den holländska regeringen nu efter krigets slut vidtagit mått och steg hos den brittiska regeringen i ändamål, att de holländska krigsfångarna på St. Helena och i öfriga fångläger måtte få återvända hem snarast möjligt. Kunde ej fortsätta insändaren, detta vara något att tänka på äfven för den norska regeringen? Vi ha ju ock lämnat vår tribut till den internationella skaran af frivilliga, som ansett, att det var en värdig uppgift att försvara själfständigheten hos det land, som bjudit dem gastfrihet. Under ett par år ha våra landsmän framsläpat tiden i en förlöande fångenskap, utan att den brittiska regeringen, trots framställningar från utrikesdepartementet, låtit förmå sig att släppa sitt byte. Den norska regeringen bör genom det svenska utrikesdepartementet rikta en framställ-

ning till den brittiska regeringen, att de norska krigsfångarne snarast möjligt måtte få afresa. Äfven många svenskar vistas i engelsk krigsfångenskap, och en framställning från de två regeringarne skulle nog ha det önskade resultatet denna gång.

Karl XV, prins August och "Danmarks delning". Prins August hade vid ett besök i Köpenhamn 1863 fastat om med Fredrik VII, som ju kunde den konsten. Prinsen, som lätt blef "i hatten", var då ganska målför. På tal om Sleswig-Holsteinska frågan utbrister han: "Ja det blir ju bra det här; preussarne ta' Sleswig och Holstein och vi öarne, så kunna vi sedan leva i ro på Jutland".

Detta festsäkamt väckte emellertid oro, man misstänkte några hemliga planer, och danska ministern i Stockholm fick order att utbedja sig en förklaring. Mandeström, som i allmänhet icke låt lätt förbrylla sig, visste dock icke nu att reda sig, utan vände sig i sina bekymmer direkt till Karl XV.

Kungen däremot ser genast sammanhanget och säger till Mandeström: "Det där skall du inte bry dig om, det det skall jag sköta själf", hvarpå han telegraferar till sin gode vän Fredrik sålunda: "Super du August full en fång till, tar han Jutland med".

Då med förföll hela frågan och dess rätta innebörd blef visserligen på ett drastiskt, men fullt öfvertygande sätt belyst.

"De tända endast mot ländans plån". "The Times Weekly Edition" innehåller ett bref från en korrespondent, som skildrat ångfartyget "Roddams" underbara räddning vid katastrofen i St. Pierre på Martinique. Af de 44 personer, som voro ombord på fartyget vid vulkanutbrottet, räddades endast 19. Mer än 120 ton aska togs ut ur fartyget.

Som en egendomlighet omtalar korrespondenten, att då man undersökte fartyget, hittade man på däck ett dusin lador med tandstickor "made in Sweden", alldeles oskadda. Tandstickorna hade legat på däck för att aflastas i St. Pierre. Midt i vulkanutbrottets oerhörda hetta hade de undgått att fatta eld, sålunda härfande sitt rykte att endast tända mot ländans plån", säger korrespondenten.

Sven Hedin åter hemma. Sägdt som på dagen för tre år sedan anträdde dr Sven Hedin, midsommardagen 1899, sin senaste, nu på ett så glänsande sätt fullbordade stora resa i Asien. Och vid 11-tiden den 27 juni på förmiddagen beträdde han åter fosterjorden.

Ångfartyget "von Döbeln", hvilket hemförde den frejdade resenären, hälsades redan här och där ute i skärgården med flaggning på sommarstallena. Vid Furu-sund hade man beredt sig på en mera allmän flaggning, hvilket dock gick om intet, enär "von Döbeln" den gången — troligen den celebre passageraren till ära — hade så fyrat på under pannorna, att den passerade den vana badorten två timmar tidigare än vanligt. Framåt hufvudstaden klädde sig "von Döbeln" i full flaggskrud.

En af Aftonbladets medarbetare har varit i tillfälle att redan nu af dr Hedin erfara ett och annat om den mödesamma farden. Hr H. hade rest i nio dygn i sträck

från den punkt där järnvägen slutar och ankommit till Petersburg för 3 dagar sedan. I den ryska hufvudstaden röntes värlausman den mest smickrande uppmärksamhet af lärda och representativa ryska män. Han kallades i audiens hos tsaren på Peterhof och fick här under nära två timmar utförligt redogöra för sin resa efter kartor. Kejsaren, som på det vänligaste samtalade hr Hedin, hade redan på förhand satt sig in i resplanen och omtalade, att han med intresse följt alla meddelanden från den märkliga upptäcktsresan.

Hr Hedin sätter själf större värde på denna sin resa och dess resultat än på alla sina öfriga resor tillsammans. Resan, som varat precis 3 år och 3 dagar, har varit förenad med större svårigheter än någon annan af hans resor, och han har under långa tider svärfat i fara för sitt lif.

Hr Hedin uttryckte sin stora glädje öfver att vara hemma i sitt land igen. Efter att nu hafva umnat sig några dagars hvila på landet i skötet af sin familj ämnar han omedelbart taga i tu med de arbeten, som utgöra resultatet af resan. Han ämnar först utgifva ett mera populärt arbete och först senare utarbete det vetenskapliga. Detta redan af den anledningen att den långa resan slukat en stor del af hans egna kontanta tillgångar. Resan har kostat cirka 70,000 kr., af hvilka mactenarna endast bidragit med omkring hälften.

Ett juniväder utan like har de sista dagarna rådt öfvan polarcirkeln. Snön föll lika flitigt, som vore det i december månad.

I torsdags kväll snöade det så intensivt, att marken var alldeles hvit. Likaså i lördags kväll åtta dagar och natten mot söndag. På söndag kl. 8 visade termometern + 2 gr.

Malmströms jättemålning "Brävalla slag" till Nordiska museet. Den i bostas affinde framstående konstnären, prof. August Malmström efterlämnade vid sin död intet lagligt testamente med undantag af ett, rörande vissa smärre dispositioner till förmån för Nordiska museet af fornordiska studier och skisser, dräkt m. m. Bland hans efterlämnade papper finnes emellertid ett koncept till testamente, hvori han uttalade den önskan, att hans stora målning "Brävalla slag", på hvilken han arbetat under de sista 30 åren af sitt lif, skulle äfven den vil hans död öfverlämnas till nämnda museum.

Med erkännansvärdt uppfyllande af denna hans önskan ha nu hans universitetsföreläsare, fru Charletta Winblad och hennes man, timmermannen Erik Winblad i Kumla, uppdragit åt utredningsmannen i boet att såsom gåtva öfverlämna till museet sagda målning. På grund häraf dit transporterades i torsd. (den 12 juni) den väldiga duken och kommer att i höst uppsättas i den nya museibyggnaden.

Ms äldre målning med samma ämne på hvilken han arbetade under sin vistelse i Paris i slutet af 1860-talet, nedsändes för några dagar sedan till Göteborg, där den tills vidare är deponerad Göteborgs samskola och uppsatt i skolans hörsal.

Förhållandet vid Separator. Arbetet å Separator's värkstäder

är nu åter i full gång, och den där sysselsatta arbetsstyrkan uppgår för närvarande till inemot 1,000 man.

Af de förutvarande arbetarna hafva de flesta återtagits; enligt de uppgifter, vi erhållit å bolagets kontor, skulle 120 å 130 af Separators förra arbetare ännu ej ånyo börjat. Dessa äro sålunda fortfarande utan arbete. Det tros emellertid, att man inom kort behöfver någon förstärkning, i hvilket fall ännu flera komma att på nytt anställas.

Ett antal f. d. militärer ha af bolaget engagerats såsom förmän att öfvervaka arbetets gång.

Fem af Separators f. d. arbetare afreste med snälltåget kl. 7,35 på onsdags afton till Amerika. För att taga afsked hade närmare ett 200-tal af deras kamrater infunnit sig. De afresande blefvo hyljade med hissing å perrongen, och när taget satte sig i rörelse utbragtes ett fyrfaldigt hurra, hvarefter "Arbetets söner" afsjogs.

FALUN. Skogseld utbröt mid sommaraftonen inom Harjefälten på gränsen till Elfdalen. Elden ingick på Elfdalens kronopark, där den härjade utefter Rotälven på en sträcka af 1½ mil. Elden fortsätter snabbt söderut. Brist på släckningsmanskap råder. I kyrkklockorna klämtas och ringes det omväxlande. Trehundra man från Älfdalen och 100 man från Vämhuss afvägade i går till brandstället, hvarjämte länsstyrelsen rekviderat 400 man från Dalregementet, hvilka anlände till Älfdalen. Flera fåbodar och skogsstationer ha brunnit. Eldens framfart österut syntes i går afton vara höjdad; men den utbreder sig i stället söderut, västerut och norrut. Man upptände i går moteldar för att skaffa en sydgräns. Man upptände i går moteldar för att skaffa en sydgräns. Mot väster och norr har intet kunnat göras. Eldens utsträckning från norr till söder utgör t. n. två mil, och från öster till väster 1 mil. Enstaka personer, som befunnit sig däruppe, ha måst springa för lifvet undan den med brak och dån framrusande elden.

GÖTEBORG. Göteborgs stad och Gamla varfvat. Den stamma, för hvilken hela Gamla varfvets egendom nu hembjöds Göteborgsstad, är, efter hvad G. H. T. erfarit 1,700,000 kronor.

Alternativt hembjöds å staden nödigt område för strandgatan med tillhörande vattenrätt i elfven för en summa, utgående efter visst pris per kvadratmeter.

När frågan om Gamla varfvets införlifvande med staden senast var före, hembjöds egendomen för 1,500,000 kronor.

HUDIKSVALL. Ännu ett dröp i Delsbo. Natten till den 23 Juni råkade på en dansbana i Delsbo bondesönerna O. Anderson och O. Olson i gräl. Andersson droz knif och högz Olsson i ansigtet. Denne tog då fram en revolver och sköt Andersson ett skott i örat, ett i bröstet och ett i magen. Andersson, som införpassades till Hudiksvalls lasarett, afled omedelbart efter undergången operation. Olsson är häktad.

HALMSTAD. Kvarstad å tidning. På telegrafisk order af justitieministern har magistraten i Halmstad belagt nr 134 af "Halmstadsposten" för den 13 Juni med

kvarstad, troligen på grund af en politisk artikel under rubrik: "Vi veta inte af några löften".

Senare meddelas, att åtal anställes mot utgifvaren.

Tattarelif. Midsommaraftron vid 6-tiden ihjalsköt 22-åriga tattaren C. H. Holm 28-åriga tattaren F. O. Carlsson Sköfving i den förres hem i Vinberg.

Sedan Sköfving hotat slå till Holm med en kaminring aflossade Holm ett revolverskott mot honom med ofvannamnda påföljd. Dräparen hjälpte till att lägga några kuddar under den skjurne, hvarefter han sprang in till staden och angaf sig själf. Han häktades genast.

Carlsson-Sköfving hade Holms syster till fastekvinna.

JÖNKÖPING. Blendas dottrar. Tio damer i Gislaved ha inträdt som aktiva medlemmar i Gislaveds skytteförening för hvilken de förut visat intresse genom utdelande af hederspris m. m., säger Sm.-Pn. En särskild skjutbana för salongsgevar kommer att tilli vidare anordnas för dessa Blendas dottrar.

Konstaplarna finga liljekonvaljer. I tisdags anmilde på Sundsvalls poliskonator en sjöman, att han blifvit bestulen på 300 kr. Han hade varit ute och fastat kvällen förut, och när han i onsdags vaknade, fann han till sin sorg "storkofvan" putz weg.

Polisen gjorde sig stort besvär med att reda ut saken och kom slutligen på den ideen att göra en visitation — hos sjömannen själf.

Resultatet häraf blef, att djupt ned i en ficka anträffades en hopvikt och nymanglad nåsduk och inuti den lågo förvarade 3 hundra kronosedlar. Sjömannen blef så glad öfver att återfå sin bortglömda förmögenhet, att han af en bondgumma köpte famnen full af liljekonvaljer och skänkte poliskonstaplarna.

SKÖFDE. Vagrän att bära vapen. Krigsrätt hölls på Vestgöta regementes läger härom dagen med bevaringsrekryten vid Varöfa kompani nr 103 Ottosson, som vägrat att, trots honom frut ålagd bestraffning af arrest, ikläda sig kronans kläder och fullgöra sin tjänst som värnpliktig. Krigsrätens dom lydde nu på två månaders fängelse. Religiösa skäl äro sken till Ottossons motsträfvighet.

SUNDSVALL. Skogseldar. Dysjons station och Nordanede by boade. Från olika fall ingå underrettelser om skogseldar. I Bergsjö härjade den 21 juni skogseld på fem ställen. Man tror, att elden var anlagd. Den 26 har skogseld ånyo utbrutit på flere ställen i Bergsjö. I Dysjön är stationen hotad. Ett extratåg med släckningsmanskap uppreste i eftermiddag, och med snälltåget i afton ditresa ytterligare ett hundratals man. Elden därstades har uppatåt genom gnistor från ett lokomotiv. Skogseld härjar vid daren i Torp, där Nordanede by är hotad, och i Bröcke socken. Eldarna hafva synnerligen stor omfattning och äro svåra att släcka på grund af den rådande torkan och starka blåsten. Rökken halfver fram öfver norra Hälsingland, och man hyser förhågor för eldens vidare spridning.

Hudiksvall den 25 juni. Skogseld rasade i lördags och måndags mellan Sveg och Fozelsjö. Ett vidsträckt skogsområde tillika med en del flottedsbyggnader afbrändes innan elden hann stäjas. Det brnna tillhörde Iggesunds och Sandarne aktiebolag.